

Литературно Земеделско Знаме

Съюз на писателите
земеделци в България

142 години от рожденията на Александър Стамболовски

ВЕЛИК ДЪРЖАВНИК С ПОЕТИЧНА ДУША

Навярно малцина знаят, че един от най-значимите министър-председатели на България Александър Стамболовски е писал и стихове. Популярен е неговото двустишие-отговор на Сергей Румянцев:

*Вместо чиновник в някоя легация,
остани поет на своята нация!*

Стамболовски е съчинявал стихове още от ученическите и младежките, та до зрелите си години. Една от причините той да не е популярен като поет е тази, че се е подписвал под стиховете си с псевдонима Милен и други имена, а другата краткият му, наситен с огромна дейност живот.

Не са малките личности с лирични души, но стиховете на Ал. Стамболовски не са на обикновено любителско равнище, а имат своята художествена стойност. Авторът отразява точно тогавашната обществено-политическа действителност, живота в българското село и др. Някои от стихотворенията са се пели като народни песни, например „Орач Никола“.

На нашите читатели предлагаме...

НЕДЕЙТЕ ГИ РУГА

Не виждате ли вий на техните чепа
засъхналите капки кръв от трънени венци?
Не виждате ли вий от мъки и тегла,
че сенки са, уви, на скелети безплътни,
та ужас вдъхват те дори?

Не виждате ли вий, злодумци и слепци,
свещений жар в сърца им що гори,
сърца за низост неприютни,
заклети в светлия олтар
на Правдата с палеща жар?

Александър Стамболовски

ЛИТЕРАТОР, ЛИДЕР ...,
ЧОВЕК!

С дълбока тъга съобщаваме, че на 10 декември в Хасково почина Георги Иванов Пинчев!

Той е роден на 15 март 1938г. в с. Малово, Хасковско. Завършил е българска филология във Великотърновския университет.

Земеделец от младежките си години, демократ по убеждение, дългогодишен преподавател по български език и литература, политик.

Още като малолетен е осъден по Закона за разтуряне и забрана на БЗНС-Никола Петков /1955 и 1958г./.

Избиран е за народен представител от БЗНС в 37, 38 и 40 Народни събрания.

Дългогодишен главен секретар на БЗНС и главен редактор на в. „Земеделско знаме“, вдъхновител на идеята за създаването на вестник „Литературно земеделско знаме“!

Нека е светла паметта му!
СБОГОМ, ГЕОРГИ!

Л33

ОРЕЛ И ОХЛЮВ
/Басня/

На върха на една липа
сред Стара планина
орелът съглеждал гадинка нищожна,
гърбата,
рогата,
по-мръсна от змията,
от дявола по-грозна!...
- Какво ли е туй нещо тук? -
извикал Царят на въздуха. -
А, виждам, охлюв!... Игралото
на естество,
животец във една черупка,
подвижна кратунка,
гневът или смехът на Божеството...
Каки ми, жалко то творенье,
как се покачи тъй високо?
- С пълзене! -
извика
рогатата гадинка.

Стоян Михайловски

ТАЗИ ЧАРОДЕЙКА, ПРОЛЕТТА!

Импресия

Природата се притопли и у нас се събуди предчувствието за поралетта. Пролетта се събужда първо в нашите души, а сегне и в природата. Защото сме я чакали с нетърпение. За да отпуснем душите си след дългото зимно свиване от студа. Така и природата се отпуска след дългата сковаваща прегръдка на зимните студове.

Пролетта е празник за хората, природата, животните! Тя е празник за всемира!

Ето я отново настъпва от юг...

С нея крачи и верният ѝ спътник топлият вятър, който наричаме Беломорец. Ту припика пред нея, ту поизостава бусен, немирен и неудържим. Разтребва? пътя... Цялата Природа потръпва и заиграва с него веселия танц на пролетното обновление.

Започва необузданото, вихреното пролетно буйство на природата... Цялата природа постепенно бива обхваната от великото тайнство на тази неподражаема чародейка Пролетта!

Сънцето бавно преде бялата къделя на планинския сняг. Пъргавото му вретено се върти с весел звън. Бистратата нишка придръпва къделите на преспите и те се смаляват, смаляват... Докато изчезнат. Сънцето изприда снега от всички поляни. Вятърът ги изтупва и премахва от тях всякакви повехнали останки от есента шума, трева, съчки, гнилоти...

Пролетните дъждове измиват зимната ръжда от земната повърхност и навред замятат пъстрия губер от резеда, цветя, свежест...

Сънчевата прегръдка притопля цялата земя. Живителните пролетни сокове бликат от корените по стеблата на треви, хрести, дървета...

Мразовитите тръпки отстъпват пред топлия вятър. Хукват пред него, избягват до планинските върхове и оттам отлитат на север. Студенината отстъпва.

Отстъпват и зимната пустота, и бялата тишина...

165 години от рожденията на
Стоян Михайловски

ТАЛАНТЛИВ ПОЕТ, ВИДЕН ОБЩЕСТВЕН ДЕЕЦ...

Роден е на 7 януари 1856г. в гр. Елена и е потомък на стар възрожденски просветен род. Учи в Търново, през 1872 година завършва френския султански лицей в Цариград, а по-късно право във Франция.

След 1878 година Стоян Михайловски работи като адвокат и съдия в Свищов, след което става главен секретар на Министерството на правосъдието.

Избиран е за депутат в няколко народни събрания.

Литературното творчество на Михайловски е многообразно пише стихове, басни, епиграми, афоризми, драми, публицистика. Измежду най-популярните му книги са: „Сцени от парламентарния живот в България“ 1884, „Поема на злато“ 1889, 1939, 1943- сатири „Нашите писачи и газетари“ 1893, „Философически и сатирически сонети“ 1895, „По прекия друм“ - бележки и размишления. 1901, „Пробуда и възход“ 1902, „Източни легенди“ 1904, „Днес чук, утре наковалня“ 1905, „От развали към провала“ „Диалогизирани очерки“ 1905 и други.

Стоян Михайловски изобличава остро недъзите на обществено-политическата действителност у нас след Освобождението.

Автор е на стихотворението „Кирил и Методий“, което се превръща в училищен химн, след като Панайот Пинков създава музиката за него.

Л33

Цялата природа се буди от зимния сън. Свестява се. Всяко зърнце, прикътано в гъбините на плодородния чернозем, се стопля и покълва. Щиковете на острите стръкчета пробиват земята, за да се срещнат със светлината, с въздуха... Това е жадувана, вълнуваща, животворна среща.

Отдавна кокичетата са завързали белите си панделки. След тях и минзухарите кривват златистите си калпаци. Под ласките на пролетния топлик едно след друго се усмихват безброй разкошни цветя. И се впускат в лудия пролетен танц под бодрите звуци на зъвънката песен наработливите пчели. Златните пчели вдигат благословени наздравици и пият сладкия нектар, налят от пролетта в чашките на шарените цветя и съцветия.

Пролетта идва с аромата на пъстрите цветя, с живителния вкус на копривата и лапада, на киселеца и спанака. С омайната резеда, обхванала ширинето.

Тази невероятна чародейка, Пролетта!

Тя носи щедри дари за всеки. Нежната? ласка прониква до всяко сърце. Влива му топлина, сили и воля.

Редом с пролетта у хората напира и един друг сезон този на надеждата! Надеждата, че коварният Ковид ще си отиде и светът ще си отдъхне.. Надеждата, че най-сетне страната ни ще тръгне към по-добро.

на стр. 4

ДАРЕНИЯ

за в. „Литературно земеделско
знаме“

Васил Шаламанов	- 100,00 лв.
Йосиф Бонов	- 100,00 лв.
Харалан Недев	- 50,00 лв.
Атанас Личев	- 30,00 лв.
Петър Ив. Петров	- 30,00 лв.
Живка Танчева	- 20,00 лв.
Тодор Кокошаров	- 20,00 лв.
Любен Томов	- 15,00 лв.
Тако Караванов	- 12,00 лв.

Скъпи приятели,
БЛАГОДАРИМ ВИ!

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН!
С пожелание за здраве и не забрава
на всичко написано

Пенко Керемидчев - 11 януари
Христо Ангелов - 28 януари
Рилка Миронова - 27 февруари
Иван Селановски - 1 март
Милена Филипова - 5 март
Васил Калфов - 8 март
Тако Караванов - 10 март
Йордан Борисов - 13 март
Харалан Недев - 25 март

ДА СИ СПОМНИМ...
Боян Стоянов - 1 януари
Иван Белослатински - 1 януари
д-р Иван Цолов - 17 януари
Цветко Николаев - 7 февруари
Захари Генов - 7 март
Георги Пинчев - 15 март

ЗАРЕЗАН

Заспали се гушат лозята
под снежната бяла покривка.
По стар обичай от селата
при тях са дошли на разпивка.

Със бъклици вино и гълъчка
усмихнати идат стопани
и всеки зарязва по пръчка,
полива я с вино от лани.

Оглежда главините стари
с надежда „Мискет“ и „Болгар“
да пусне по-дълги ластари,
богат да е божия дар.

И кръшно хоро се извива,
а виното руйно се лее.
Макар че все още е зима,
наоколо всичко се смее.

Иван Белослатински

СЛЕД СЪН

След сън се събудих, след сън мил, желан
по тебе, любима, във утринен здрач,
С целувка отратих лика ти засмян,
отлитнал тъй плавно с воална мъгла!

Усмивка щастлива на устни смръзна,
щом поглед в решетки студени се спря.
И мъка сторъка в гърди ми вдълба,
сърцето разкъса, проблесна сълза!

Затворник самoten, далеч от света.
Орел без крила е за полет готов.
Затворник самoten, по тебе скърбя,
по тебе, любима, в деня на любовта!

Степан Стамов

ПРОЛЕТ

Лунна нош, небесата - сиви,
песен на щуреца се лелее.
И звездите трепкащи, играви.
Тих ветрец ми шепне и люлее.

Ще идва ли пак белокрила пролет
с жълти минзухарчета накичена?
Огласяна от весел птичи полет,
като девица в булчина премяна.

Теменужен дъх да ни упойва,
пчеличките край нас да жукат.
Китарата за песен да настройва,
щъркели високо да кръжат.

Пролет мила, зелена морава,
събуди се от снежния саван.
Каква ли сила теб те подмладява,
та възкръсваш като великан?

Милка Пешева

ХАЙКУ

1.	мъгла –	3.	пробита шапка
край пътеката само	в локва кал –	6.	червени пеперуди –
глави на минзухари	саксия за кокичета	окапаха листата	на лалето
2.	нощен вихър –	4.	валентинка в снега –
мраз рисува	вярът бродира	5.	вярът бродира
паяжини по стъклата	мартелица	6.	любов –
		7.	танцът на пчели
		8.	над цъфнал цвет

СВЕТЕЦЪТ

Величие и днес е той чутовно!
Ангелогласен дякон и светец.
Столетие върви със нас съдбовно
И знаме е за честния борец.
Летеше мисълта му в небесата.
Ламтежът му единствен Свобода!
Емблемата револвер и кама.
Въстание, всеобщи бунт целта!
Светец безсмъртие за цял народ!
Каквото каза каза го на вси...
Исус, що ядно рече: - Брат, беси!

Йордан Борисов

ВОЛА - ВРЪХ

На Христо Ботев

Закътан сред Врачанския Балкан,
в дъно на шепа, душата ти трепти...
Връхове високи са извисили стан.
Като низина зелена дишащ ти...

Местност Вола, като мирния народ,
носещ на робството ярема
със битието на нисък робски свод
превърна се във връх и във поема...

Бог избра случайно или не
твоето име за лобно ложе,
пред подвиг на поет да може
всеки мислено да съгне колене.

Български поет назова те връх
и така във времето остана...
Недостижим със вечен дъх,
над върховете връх най-висок в
Балкана.

Маргарита Нешкова

СЛУЧАЕН И ПТОАЕН КОВИД СКОВА СВЕТА КАТО С ОКОВИ

По-страшен от холера,
през нашата нова
беззащитна ера
Ковид се самокорона.
Какъв ли нов вид
е този Ковид,
та все намира
ловък трик
да лавира,
имирира
и мутира
като политик:
червен е днес,
а син ющес.
След туй зелен,
каfen,
пембен...
Променлив щам
един е там,
а тук
е друг...
Без след, без ред
коси навред
като с коса...
О, небеса,
о, помогнете нам -
спасете ни от този щам,
от този упорит,
нелековит Ковид!
И аз
молитвено обръщам глас
към вас
със data дневна:
Той докога ще е на власт
на Земята грешна?!

Кирил Назъров

3.	пробита шапка
4.	валентинка в снега –
5.	люубов –
6.	червени пеперуди –
7.	залез –
8.	прашно шосе през
	оъжнатите ниви –
	тици пируват

Габриела Щанева

ХРИСТО БОТЕВ

Ти си моя буквар, ти си моята читанка.
Щом отворя очи, щом крилата разперя,
долетяват при теб, прекосявам Балкана
и унесен духът в твоя лик се захласва.
Нали в него ехти свята реч. Тържествува
волна мисъл на чутовен войвода?
И размирният вярът там на Воля свисти,
още буди и стряска теб, Заимов, заспал.
Ти си моя кумир, ти си моята люлка,
с твоите песни люлян е и моят тих блян,
кърмен в нощи и дни,
за да любя колко тебе и мразя!
За последната дума, свята майко, прости!
Вече само обичам!
Хоризонтът е друг. По-сияйно - небето.
Ако днес се завърнеш, мой буквар, моя люлка,
брата твой ще прегърнеш, раснал с твоята читанка...

Пенко Керемидчев

ЗАЩО

Нощта сълза отрони.
Угаснали звезди.
И вярът кърши клони
на минало следи!
А скрита болка в мене
разяжда кървав ден.
Разкъсван изближ стене
сред пламък озарен!
Че бура разгневена
в душата ми кипи...
Искрата разтопена
изгарящи съдби!
Пламтят огньове буйни
над слънчево море.
Злокобно зеят руини...
А мрака, кой ще спре?

Родината люлеят
със вихрева вълна.
И химн на подлост пеят
не стройни времена!

Развели знамената

на прехода лъжлив...

Засяват семената,

но зреет плод трънлив!

Години отшумяха

за правда свобода...

И колко жертви мряха

в неравната борба!

Иван Селановски

„Стиховете на Селановски са писани не от жаждата за слава, нито с надеждата за пари. Те са концентрат, изцелен от душевните му и физически мъки, от младежките му мечти, от мислите за роден дом, майка и любими, от които жесток похотител го е откъснал цели десет години... Има куплети с такава искреност и конкретност, че ми връщат в представите моменти и картини от преживяваниято преди 3-4 десетилетия. И трябва за пореден път да изживея съжалението, че такива благородни, емоционални и без съмнение талантливи личности като авторът, нямаха възможност да се осъществят в пълна мяра на духовното поле.“

Точна оценка на дейността и творчеството му дава и **Йордан Борисов**:

„Неговите изстрадани стихове в пазарджишкия затвор и остров Перси, при Белене са разобличителен документ против комунистическата власт, която по сталински подложи на геноцид български народ през 50-те години в стотиците лагери и затвори на изстрадалата ни Родина... Надарен с остро чувство за справедливост, поетът Иван Селановски отклика на политическите събития с цялата си душа, отдалена всецяло в борбите на БЗНС за тържеството на земеделските идеи и демокрация.“

Днес беловласият поет отклика на политическите и социалните събития с остро сатирични стихове...“

ЕПИЛОГ

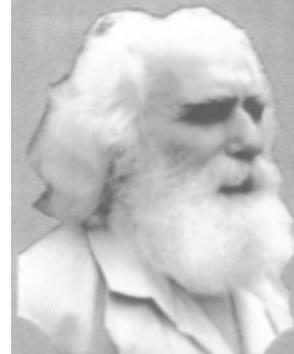
/от книгата „Спомени из мрака на тоталитарната нош“/

Мои внучи, правнуци и вашите пра-правнуци: помнете и никога не забравяйте тая нош! Помнете я и никога не позволявайте отново да настъпи!

Никога, ама никога не допускайте: - Днес! Утре! Вовеки - повторно да Ви мамят комунистическите наследници, отгледани и галени от кървавите ръце на своите бащи и деди, след като се връщали „убийци, инквизитори“ на хиляди достойни синове и дъщери на България ваши предци в стотиците душегубки, лагери и затвори.

Пред вас е свободата! Свобода все още болна, но е целуната от жертвите, дали живота си за нея!!! Излекувайте я! Пазете я като зеницата на очите си! За да не пишете никога подобни спомени!!!

Иван Селановски

Роден е на 25 март 1931 г. в с. Ряховци, област Габровска. Учи в Севлиевската мъжка гимназия, но е изключен заради членството си в ЗМС. След отбиване на военната служба в трудови войски работи като миньор.

Познавам човека и поета Харалан Недев лично, познавам добре неговото богато и разнообразно творчество, тъй като отдавна той ми изпраща всяка своя новоизлязла книга. А техният брой мисля, че вече надминава 50.

Широк е диапазонът на неговите творчески търсения както в идейно-тематично, така и в жанрово отношение - лирика, сатира, проза, приказки и стихове за деца, публицистика...

И навсякъде успехите му са безспорни. Навсякъде неговият

лиричен глас звуци искрено, ненатрапчиво, напевно...

Родолюбие, преклонение пред нашите национални герои и родната земя, обич към България и към хората това са доминиращите идеи и мотиви в неговото творчество. Много са бистрите извори, от които струи неговата искрена обич към природните хубости на Родината, към славната ни история, към богатият ни фолклор, традициите, обичаите... Но преди всичко той се прекланя пред героичния, трудолюбив български народ и Родината:

*Обичам те, Родино скъпа,
от твойта хубост запленен,
във теб роден, аз в тебе искам
да срещу сънят си ден!*

Харалан Недев заслужено е приет за член на Съюза на писателите земеделци и на Съюза на българските писатели.

Кирил Стефанов

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ!

Поетите-земеделци Иван Селановски и Харалан Недев навършват 90 години. Честито!

Радостно е, че тези наши уважавани колеги и приятели посрещат достолепните си юбилеи със стабилно здраве /за годините си, както казват лекарите/ и добро настроение, с новитворби и нестихващ порив за творчество.

От сърце им желаем здраве и дълголетие, бодрост и възновение за нови литературни изяви!

ИВАН СЕЛАНОВСКИ
на 90 години
Честит юбилей!

Поетът-земеделец Иван Василев Димитров /Селановски/ е роден на 01.03.1931 г. в с. Селановци, Врачанско.

През 1952 г. като земестр е осъден на 10 години лишаване от свобода за участие в нелегална организация против тоталитарната власт. След отбиване на военната служба е строителен работник в София.

Свои стихове публикува едва след падането на комунистическия режим през 1989 г. Издал е книгите „Дните на зората“ през 1998 г., „Мирен преход“ през 2010

ПРОЛЕТ

Ще разъфна като пъпка
във гора от резеда.
Чувам нежните ѹ стъпки,
зnam пристига пролетта.

Като ручей ще бълбукам
с бистра, празнична вода,
после с гъльби ще гукам,
с лястовици ще летя.

Със пчелички ще рисувам
малки, слънчеви сърца,
по листата ще лудувам
в ръченичи хора.

Зад кокичета прекрасни
ще се скрия, ще мълча
и ще гледам как порастват
пролетните чудеса.

Милена Филирова

ПРОБУЖДАНЕ

Небосвод избистрен.
Утро палаво юначе,
бузите пошипва.
Хванах с поглед лъч светлинен,
милвам хълмове, била върхари...
Люшкат боровете заскражени клони,
брулени от ласката сурова
на предпролетния вятър
и блестят в различни багри.
Скача закачливо спънчевото зайче,
църка подранил синигер,
катерички ръсят стъклени шишарки.
Край е на февруари.

Дарина Цветкова

Живка Танчева

ЦВИЛЯТ

ГРИВЕСТИ КОНЕ

gabriell-e-lit

СИНОВЕ

Две капки в дланта си събирам,
две капки на Бог от дъжда,
И пия на гълтки, дори не разбирам,
Че са две мои сълзи това.

Два коня в съня си сънувам,
два коня се гонят в степта,
и тръпна от обич, защото съзирам,
че са двата ми сина това.

Накъде ли ще тръгнат?
Докъде ли ще спрат?

Две сълзи в дланта си събирам,
две сълзи от цялата моя душа,
и гледам ги с обич, дори не разбирам,
че участ са моя и моя съдба.

МИНИАТЮРИ

***

Ред години вече чакам,
да изскърца, да се бълсне
пътната врата,
пътник морен отдалече,
да се върне у дома!

***

Ти ми подари за сбогом,
две хубави топли очи
и аз ги запазих за спомен
в две мои тъжни сълзи.

Живка Танчева

ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

ПЪТЕПИС

„Az винаги се връщам в моето село, защото без мен то ще стане още по-малко.“

Херодот

Аз бях в страната на Джек Лондон, на каубоя Буфало Бил, на роклевеца Елвис Пресли, но и на гангстера Ал. Капоне, на генерал Кастиър и Шерман убийци на индианци. Но повечето американци са като всички нас. Америка е страна на имигранти. Докато в 1790 година там са живеели 3,9 miliona човека, 1930 те са вече 122 miliona, а сега тази необятна страна между два океана се обитава от 250 miliona. Новодошлите донесли и оставили на хората енергията, практическата си насоченост и стремежа към материално благополучие. Те като отнесено от вятъра семе са пуснали корени, с които са се вкопчили в благодатната чужда земя, за да търсят там своето човешко щастие. Някои са го намерили, други не. От политическите имигранти от бившите соц. страни има много богати хора, но щастливи едва ли. Носталгията тази изгаряща, тлееща болка по род и Родина не само не намалява, а с годините расте.

Аз бях в Америка първия път само два месеца и то при родния си баща, но чуждото небе, колкото и синьо да е то, много натежа над мен. Нито въздухът, нито храната ми дадоха жизнените сили, черпени от родната земя. Докато отначало всичко ми беше интересно, скитах от град на град да задоволя авантюристически си дух, но постепенно горивото ми съврши. Имах чувството, че съм откъснат от корена си и вися в безвъздушно пространство...

А как ли са се чувствали нашите емигранти в самото начало? Отпих нова гълтка от познанието, за да задоволя любопитството си. Видях много. Прекланям се пред ума и труда на американците да направят своята страна китна градина. Но много са и там нерешените проблеми. Там първа се е зародила и върлува една заразна болест отчуждението. Едно от страшните явления в големия град е уясняващата самота. Ние оценяваме нещата само когато ги загубим. Но е твърде късно. През ума не ни минава какво безценно богатство е човешката близост и доброта, съчувствието към чуждата мъка или съпреживяването на радостта.

Идва часът на раздялата- баща ми е събрали всички свои и вече мои приятели. Самите те са може би по-развълнувани от мен, защото вратата към България за мен е широко отворена, а за тях тогава все още беше силно хлопната. Гледаха мен, щастливеца, очите им влажнеха, защото аз заминавам за общата ни родина, а те оставаха може би завинаги в далечната, макар и гостоприемна земя.

Два месеца не са много време, но желанието ми по-скоро да съм у дома все повече се уславяше. Малкият ми син беше завършил първи клас, но в опита си да ми напише писмо установил, че през ваканцията е забравил буквите. Мечтата ми да се върна беше по-голяма от тази да замина...

Независимо от разкопаните улици, нередовния транспорт и недоброто търговско обслужване, моят град ме приветства с оранжевите огньове на цветителите пред моя жилищен блок красоти.

Най-хубавото на всяко пътуване е завръщането у дома. Човек тръгва по света, за да га открие и го намира, завръщащи се у дома.

Тодор Кокошаров

ПЕСЕНТА НА ЖИВОТА В „ЦВИЛЯТ ГРИВЕСТИ КОНЕ“

Запознах се с Живка Танчева първо, чрез нейното творчество и проявите ѹ на гражданска активност в Земеделския съюз, и едва по-късно се срещнахме в живота... Но, каква беше тази среща!

Вечерта на Благовещение, посветена на поезията... Бях поразена от нейната виталност, струяща от цялата ѹ личност, от патоса и красноречието ѹ и от декламаторското ѹ изкуство. Всички присъстващи в залата, публика и поети, станахме свидетели на един незабравим, импровизиран дует в стихове, изпълнен от Живка Танчева и Иван Селановски.

Тогава получих като подарък стихосбирката „Цвилят гривести коне“ едно чудесно издание на издателство „Biblio“, което грабва окото с изображение на буен кон върху настенозелена корица.

Колко живо звучала в съзнанието ми стиховете, докато ги четях, „чувайки“ ги сгласа на авторката!

И она лиризъм на любовното чувство, и елегично-носталгичното усещане по детството и младостта, и патоса на вярата в земеделската идея, в победата на демокрацията и доброто, и гнева, и болката от преучупените криле на живота в оня, предишиния, тоталитарния свят.

Ето защо бях много развлъната, когато насърчава Живка Танчева се обръна към мен с молба да подгответ второто, преработено и допълнено издание на книгата. С радост приех идеята, както и предизвикателството да създадем нова корица, на която да има изображение на два гривести коня...

И това не е случайно хрумване на поетесата, нито някакво „заиграване“ със заглавието.

Образът на коня, като символ на волността и свободата „Ex, да можех, вихрогоне, /да препускам без юзда, /волно въртъ да гоня, /да умра на свободата!“, или като символ на гордата и буйна човешка природа „Кон изцвил и разтърси /буйно гривеста глава, /с крак заудря и затърси /момък буен за езда.“ е съществена част от стихосбирката и нейното послание. В стихотворението „Синове“ се достига кулминационното олицетворение, това на синовете на лирическия герой:

Две капки в дланта си събирам,

две капки на Бог от дъжда,

.....

Две коня в съня си сънувам,
две коня се гонят в степта,
и тръпна от обич, защото съзирам,
че са двата ми сина това.

Композиционно, поетичната книга е изградена от седем части, една от които е изцяло нова.

КАТО ПРЕДИСЛОВИЕ

Уважаеми приятели и читатели, пред Вас е моята поредна книга. По този повод бих искал да се обърна към Вас с няколко думи.

Като човек достигне определена възраст и особено, когато тя вече е патриаршеска, е склонен да се обърне назад и да направи преглед на преживяното.

Ръководен от мисълта, че времето минава неусетно, в последните години в мен се зароди идеята да възкреся някои от моите спомени. Като ги споделя с Вас, читателите, те могат да обогатят с поука тези, които все още не са достигнали тези години и не са натрупали този богат житейски опит. Постараах се да подбера онези спомени, които са свързани с важни събития, отбележаващи етапите на моя животен път. Тях не мога да забавя.

Започвам с първите си детски спомени, преминавам през незабравимите ученически и студентски преживявания, за да достигна до зрелите години, които посветих на учителското поприще. Особено трайни спомени съм запазил от ръководната ми и контролна работа като учител-методист /инспектор/ по трудово обучение в бившия Софийски окръг. За мен всички преживявания са ценни и скъпи. Днес като пенсионер, често си ги припомням. Спомени, спомени... Чрез тях човек осъзнава, че е живял пълноценно.

Ще бъда благодарен на моите читатели и приятели, ако приемат и тази моя книга и останат удовлетворени от написаното в нея.

Никога нямам да забравя и бурните политически години 1945-47, когато ние, членовете на ЗМС /Земеделски младежки съюз/ с диалози, лозунги и плакати се борехме с властимащите за независимост и демокрация

Любен Томов

Любен Томов

НОВИ КНИГИ

ОБИСК

Аз бях на шестнадесет години, бях ученик и запомних деня, в който обискарах моята младост. Той блюстителят на реда, търсеше позиви в моята бедна квартира... И намери листче от тетрадка с почерк незнаен. Зачете словата опасни на глас. Кой ги написа? попита той строго. Къде се намират? И защо ги разпръсна? Питаше, питаше той. Аз мълчах. После той ме отведе в участъка мрачен. Разпитът продължи. Аз отново мълчах. И това го вбесяваше. А съветът учителски сетне реши: Ученик номер едно се изключва, ученик номер две със предупреждение се наказва... да помни. Да, помни. Всичко запомних. Бях едва на шестнайсет години...

Любен Томов

„В памет на жертвите на комунизма“ е третата, нова за стихосбирката част, изградена само от три творби. Но тези три произведения са натоварени с може би най-важното послание на поетесата да помним жертвите на комунизма. И тук не става дума за идеология, за противопоставяне, за отрицание и осъждане. Тук става дума за памет и познание, въздигнати до морални категории.

И, когато става дума за морал и мъдрост, за онова, което следва да бъде пренесено в бъдното, стигаме до следващата част, „Аз взирям се в бъдния век“ едно предупреждение към човечеството, но и едно взиране в себе си. Тук лирическият „аз“ търси истината за себе си, за живота и смисъла на съществуването, за да се устреми към онази светлина, която остава след смъртта.

Петата част, „Цвилят гривести коне“, без съмнение, е сърцевината на стихосбирката. Много обръзни, красиви стихове, в които приказното начало често взема превес. Стихове, пълни с порив към свобода и магия, към красота и любов. Защото точно тази свобода е най-истинската свобода. Свободата на бликация живот, а не свободата като алтернатива на смъртта. Защото този, втори вид свобода, е само пътят към желаната свобода на живота.

Темата за любовта е развита и в следващата част, „Интимно“. И тук любовта е многообразна майчината любов в стихотворението „Синове“, съружеската любов в „Един живот“, любовта към земята /„Грях“, любовта към земята /„Двете ми ръце“, любовта като обич и човечност /„Животът безценно отлита“, любовта като любовно чувство, страдание и страсть /„Ах, любов е, да!“, „Летят минути трепетни“, „Раздяла“, за да се върнем отново към извора любовта към земята, природата и живота с всичките му лица.

Последната, седма част „Тъжна песен“ навява тъга не само със заглавието си и заглавията на стихотворенията. Тук стигаме до финалния цикъл от кърковата живот, където Сънцето догаря, но мелодията на песента не загълхва:

Сънце на залез вече догаря.

Здрав в пущината тъмней,
а нейде далече на Хадес лодкаря

ритмично с веселата мелодия пей.

Нека пожелаем на авторката да пази в душата си песента на живота и да я разнася надалеч!

Габриела Цанева

ПЕРИОДИЧНО

Щом избори се зададат на същата, властниците за народ се сещат!

НЕ СА ЦВЕТЕ ЗА МИРИСАНЕ

Обръгнали на клетви и обиди, пак партии към изборите бързат... С парите от държавните субсидии не само че цъфтят, а връзват.

И ПО ШИЯ, И ПО ВРАТ

Изборите как и да провеждат и по шия, и по врат, няма никаква надежда за горкичия електорат!

Бодил Розин

КАНДИДАТИ ЗА ДЕПУТАТИ

Нека си простиш и се помирим.
Гласувай ти за мен, ще се разберем...
Стига, другарю, разделение!
Нека има примирение...
Моят баща смачкал твоя, но вина тук няма моя.
Гласувай днес за мен и от Свети Петър ще бъдеш оправден.

Георги Козарев

НА ЦАР САМУИЛ, АЛ. СТАМБОЛИЙСКИ, БЪЛГАРИЯ и Северна МАКЕДОНИЯ

Подписа писалката счупи и изрече думи неразбрани, с които коварството греха си откупи за многобройните рани...

Вечните истини, времето заплевената нива ще прочисти на Човека до сърцето.
Лукавството прах в прахта ще почива...
На коварството ще открият лицето.
Уродливата маска на злото с огорчения и омраза ще се забрави...
Виждам го ще възкръсне доброто и слави чувам го две красиви държави...

Един народ развял две знамена пред олтара на свободата ще пребъде с две имена...

Маргарита Дукова

ОТЛЕЖАЛИ ОБЕЦДАНИЯ

Събириани от изборите някогашни чак, Сега на нови депутати за тълстите заплати ще им потрябват пак.

ГРИЖИ

Първата задача на депутатите е да си коригират заплатите.

Стоян Колдов

ЧЛЕН ПЪРВИ

Пожизнените властелини, облегнати на първи член, грабат благата с пълни крини, ограбвайки и вас и мен.

Една династия се свлече, обрекла ни на явен крах. Признаха краха гласно вече. Отново тръпнeme от страх.

Към бъдещето ни неясно, забързани без капка свян, протягат си ръцете властно. Член първи ползват за капан.

В съзнанието ни просветва след дълъг летаргичен сън. Не вярваме на лъжклетва. Зовем ги: Вкупом с члена - вън!

Мирчо Момчилов

СЪН В ЗИМНА, ПРЕДИЗБОРНА НОЩ

Тази сутрин, гледайки предаванията по телевизора, в по-голямата си част отнасящи се за пандемията и в другата, за предстоящите избори, сериозно се замислих за изборите. Нали и аз, като всички сериозни хора и убедени демократи, трябва да мисля за това, какви партии и какви кандидати трябва да си изберем, за да ни представяват в Народното събрание. Да направя своя избор. Въщност отдавна мисля по този въпрос, но гледайки, слушайки си спомнихи за един мой страшен сън насокро.

Незнайно как, попаднах в гъста гора. Няма път, няма пътека. Тръгнах да се пропирам между дървета и храсти, дано да намеря изход. По едно време слушам рев на лъв, след малко на тигър, кикот на хиени, вой на вълци, лисици, по дърветата скачат разни маймуни и „правят разни маймунджилъци“. Бре да му се не види, то не било гора, то си е цяла джунгла! Само че, по-интересното е, не испитвам страх. Появиха се тези животни край мене, но едини кротки такива, едини мили, да вземеш да ги погалиши, да им се порадваш. Обичам животните и толкова се разчувствах от тяхното внимание и нежни погледи, че а-ха да отида при тях и да им се порадвам. Но изведнъж в мен проработи инстинктът за самосъхранение, спрях и се замислих. Та това са диви животни зверове, тук е гора, те си търсят храна, какво правя аз? Този път вече се изплаших! Изби ме студена пот. Взех да гледам от кое животно да се пазя повече. То да разбира, да го питаш какви са му намеренията, да го убеждаваш, че не трябва да прави лоши работи, защото ние, хората, обичаме животните. Ако отида при най-силното и го помилвам, дали ще ме защити от другите? Ами ако другите се съюзят в коалиция срещу мен, какви шансове за оцеляване имам? Маймуните скачат от клон на клон крещят неразбираеми звуци, като че ли искат да ми кажат нещо, но нали не им разбира езика. Гледам, правят ми знаци този път ги разбрах. Казваха ми: бягай далече човече, ние може да правим „маймунджилъци“, но няма да те изядем, а тези там със сигурност ще го направят! Реших да ги послушам и търтих да бягам, но какви са ми шансовете за оцеляване, не знам!

Добре, че се събудих, но дали това означава, че съм оцелял?

Велико Златанов

ТАЗИ ЧАРОДЕЙКА, ПРОЛЕТТА!

от стр. 1

Че бъркотията в повечето от областите на общественополитическия живот ще тръгне на оправия... Надеждата, че животът на обикновения българин поне мъничко ще се подобри

Ето поради всичко това посрещаме пролетта с ведро настроение. С припоядигнато чувство и с трепетно очакване, че както пролетта възражда природата, подобно обновление ще настъпи и в нашия живот.

Живеем в ритъма на четирите сезона, с техните дадености, хубости, проблеми и капризи. С прехода от един сезон към друг. С устрема на непрекъснато изтичащото време.

И с трепетно очакване следващият сезон да ни донесе нещо хубаво. И още с неизбежната мъничка тъга, че изтичащият сезон и нещо от нас в него безвъзвратно си отиват в небитието. Затворени в четириизмерното време на сезоните, ние посрещаме с надежди и останалите три сезона, но най-вълнуващо е очакването и настъпването на пролетта! Тя носи не само обновление в природата, но и подем в душите на хората.

Поради всичко това сезонът на сезоните си остава пролетта! Тя е сезонът на раждането на всичко в природата. Сезонът на възраждането и възкресението.

Както живителните сокове на пролетта възкресяват природата за нов живот, така и у хората тя буди съкровени спомени, светли мечти и пориви към красота, духовност, обич... Извечен е човешкият стремеж към здраве и сполучки, към щастие и радости.

За всеки човек и най-вече за земеделските стопани пролетта е начало на изконното сливане с майката земя, на новия трудов сезон, на много работа и надежди за добра реколта.

За съжаление през последните десетилетия животът и препитанието на повечето трудови хора у нас, са тежки и несигурни. Съпака и върваме, че въпреки ковидната заплаха за света, въпреки тягостната родна политическа действителност на боричкания, неразборни и незаинтересованост, животът на народа ни ще тръгне към

по-добро. Нали колелото на живота се върти само напред. Както и сезоните. Нали живеем в ритъма на сезоните и на непрекъснато развиващия се свят. А сега навлизаме в най-хубавия сезон чародейната вълшебница Пролет!

Кирил Назъров

КОМУНИСТИТЕ ПЕЧЕЛЯТ ИЗБОРИ

На народа съдбините, как да не управляват, какви, като са нарамили торбите едната с пари, другата с лъжи?

РЕФЛЕКС

Ще им се на комуниятите властта да пипнат пак. Да стегнат здраво стягите, та зърнчице да няма чак.

Цветан Лалов

ЛИДЕРОМАНИ

Първо се роиха, сетне се броиха все кандидати за депутати!

Атанас Личев

ТЪЖНИ СПОМЕНИ - 2020

Тъжна, неприятна и жестока беше 2020 година. Голяма суша, нежелана и неочаквана пандемия. Към всичко - нерадостната новина за смъртта на Георги Иванов Пинчев. Човек, който подложи целия си живот в името на щастието, свободата и добруването на своя народ. Особено нерадостна беше тази новина за сдружението земеделци, с които той общуваше през целия си живот.

Лично аз бях изключително разтревожен, защото отношенията ни бяха много близки, неразделни. Ние се чувствахме като рождените братя, обичахме се, съветвахме се в продължение на повече от 60 години. Всичко това се обосноваваше на няколко фактори. Първият от тях беше, че ние и двамата още като младежи в ранна възраст бяхме възприели принципите на БЗНС под мотото МИР, ХЛЯБ, СВОБОДА И НАРОДОВЛАСТИЕ, които успяхме да отстояваме, въпреки жестоките престъпления и насилие на престъпната комунистическа античовешка идеология. Вторият фактор, който ни свързваше, беше събитието, което беше станало през 1948 г. край тяхното село Малово, Хасковско на 3 километра от селото. На 18 октомври същата година баща ми и чичо ми заедно с трето лице, което е от съседно на Малово село, след дълги преследвания и тормози решават да се спасяват и тръгват за Гърция да избягат. Намират се предатели и на същата дата и тримата са жестоко убити, без съд и присъда. През това време Георги Иванов Пинчев, както се отнасяхме с него с името Гошо, е едва на 10 години. Сведенията за това нечовешко отношение се врязват дълбоко в съзнанието му, като идея, стремление и желание да проповядва обич, съчувствие и състрадание към пострадалите.

Така се ражда нашето незаменимо приятелство и другарство до края на живота ни. Запознахме се чрез Тако Караванов от неговото селото, с когото се познавах, тъй като той живееше в Димитровград, където баща ми работеше в БДЖ, а Тако беше ученик. В един от разговорите ни, Тако каза, че Гошо много желае да се запознае с мен, понеже е бил много разтревожен от случая с убийството край тяхното село. Каза ми, че в съседното село Стамболовци ставало събор, посочи ми и датата. Разбрахме се, че там може да се видим и да разговаряме за всичко, особено за жестокото убийство на тримата членове на БЗНС край тяхното село. Тази среща стана през 1956 година. Току-що бях освободен от затвора в Белене през пролетта на същата година. През това време ние, излезли от затворите, правехме всичко възможно да се срещаме и споделяме чувства, стремежи, мисли и идеи за желаната свещена СВОБОДА. Трудно ми е да опиша тази среща. Прегърнахме се двамата с Гошо със сълзи на очи. Той като човек свидетел на това жестоко, нечовешко убийство, вследствие на което живота на едно младо момче е окончателно съсиран, а аз съм едва на 16 години, без всякаква перспектива за бъдеще. Аз бях упоен от милосърдието и готовността му да се отнася със състрадание към човешките болки. Не бях в състояние да кажа нито дума. Тази среща постави началото на нашата неописуема дружба, продължила до края на живота ни.

Срещата се проведе в съседното на Малово село, което се намира на около 20 км. от моето родно село. Без наличие на превоз и транспорт, въпреки това аз нямах право да откажа тази среща. Заедно с моя съпругесник Слави Колев тръгнахме пеша и пристигнахме в определеното село, където се роди нашето неописуемо приятелство. В лицето на Пинчев аз виждах един искрен приятел и другар в бъдещия ми живот. И наистина нито аз нито той искахме да прекъснем това приятелство. Успяхме и го съхранихме. Чрез него и ние се съхранихме и физически, и морално...

И сега, когато той вече не е между живите, аз не съм в състояние да преживея тази загуба на незаменимия и обичан от сърце другар. Защото Гошо беше една изключителна личност. Той имаше голям интелект. Влюбен беше в литературата, в историята. Прочел беше хиляди книги и списания. Разказвал ми е по време на следването си във Великотърновския университет, където имало голяма библиотека с огромно количество различни книги, които четял с часове и дни.

Вследствие на което разполагаше с огромна информация по всички вълнуващи ни въпроси. Той се включи в политиката като член на ЗМС - младежката организация на БЗНС, а после и в самия Съюз. Чрез огромна информация, чрез статии, доклади, интервюта помагаше за истинското демократично развитие на организацията. Като народен представител вземаше активно участие по всички въпроси, отнасящи се до съдбата и стремежите на народа. Използваше демократичните принципи, които бяха основно негово верую. За тази му активна дейност, беше оценен от членовете на БЗНС и избран за ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА СЪЮЗА. За съхранението на Организацията и на земеделските идеи полагаше огромни усилия, тъй като БЗНС беше подложен на многобройни проблеми от различни псевдоземеделци и политически сили. Като главен секретар на БЗНС той изпълни с чест и достойнство своите задължения беше най-добрият главен секретар след промените от 1989 г. Всички въпроси в организацията се решаваха с прякото участие на членовете на ПП и Управителния съвет. Изслушваше внимателно всяко мнение. Решенията се вземаха чрез гласуване, с решение на мнозинството от присъстващите, което е основният принцип на демократията. Далеч съм от мисълта да преувеличавам истината, да боготворя личността Георги Пинчев. Надявам се, че онези, които го познават, които са работили с него, ще приемат всичко казано до тук. И той, както всеки човек е имал недостатъци, допускал е грешки, но нека оставим времето и историята да си кажат думата. Вярвам, че оценката ще бъде положителна.

Поклон пред неговата личност! Бог да го прости. Вечна му памет.

Петър Иванов Петров, с. Кортен, община Нова Загора

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

РЕДАКТОРИ:
Габриела Цанева
Кирил Назъров